

च चतुर्दश । विडालः सप्त मासांस्तु ततो जायेत मानवः । मातापितरावाकुश्ल्य सारिकः सम्प्रजायते । ताडयित्वा तु तावेव जायते कच्छपो नृप ! । कच्छपो दश वर्षाणि त्रीणि वर्षाणि शस्त्रकः । व्यालो भूत्वा च पञ्चमासांस्ततो जायेत मानुषः । भर्तृपिण्डमुपाश्रन् यो राजद्विष्टानि सेवते । सोऽपि मोहसमापन्नो नृतो जायेत वानरः । वानरो दश वर्षाणि पञ्च वर्षाणि मूषिकः । श्वाऽथ भूत्वाऽथ पञ्चमासांस्ततो जायेत मानुषः । न्यासापहृतां तु नरो यमस्य विषयं गतः । संसाराणां शतं गत्वा क्षमियोनौ प्रजायते । तत्र जीवति वर्षाणि दश पञ्च च भारत ! । दुष्कृतस्य क्षयं कृत्वा ततो जायेत मानुषः । असूयको नरश्चापि नृतो जायेत शार्ङ्गकः । विश्वासहृतां च नरो मीनो जायेत दुर्म्भतिः । भूत्वा मीनोऽष्ट वर्षाणि नृगो जायेत भारत । नृगस्तु चतुरो मासांस्ततश्चागः प्रजायते । जगस्तु निधनं प्राप्य पूर्णं संवत्सरे ततः । कीटः प्रजायते जन्तुस्ततो जायेत मानुषः । धान्यान् यवांस्तिलान् माषान् कुलत्थान् सर्षपांश्चणान् । कलायानथ सुङ्गांश्च गोधूमानतसीस्तथा । शस्यस्यान्यस्य हृतां च मोहाज्जन्तुरचेतनः । स जायते महाराज ! मूषिको निरपलपः । तत्र प्रेत्य महाराज ! नृगो जायेत शूकरः । शूकरो जातमात्रस्तु रोगेण म्रियते नृप ! । श्वा ततो जायते मूढः कर्मणा तेन पार्थिव ! । भूत्वा श्वा पञ्च वर्षाणि ततो जायेत मानवः । परदारभिमर्षन्तु कृत्वा जायेत वै दृकः । श्वा शृङ्गालस्ततो गृध्रो व्यालः कङ्को वक्रस्तथा । आतुर्भार्यान्तु पापात्मा यो धर्षयति मोहितः । पुंस्त्रोक्किलत्वमाप्नोति सोऽपि संवत्सरं नृप ! । सखिभार्यां सुरोर्भार्यां राजभार्यान्तथैव च । धर्षयित्वा तु कामाय नृतो जायेत शूकरः । शूकरः पञ्च वर्षाणि दश वर्षाणि वै दृकः । विडालः पञ्च वर्षाणि दश वर्षाणि कुक्कुटः । पिपीलिकस्तु मासांस्त्रीन् कीटः सग्राह्यासमेव तु । एतानासाद्य संसारान् क्षमियोनौ प्रजायते । तत्र जीवति मासांस्तु क्षमियोनौ चतुर्दश । ततोऽधर्मक्षयं कृत्वा पुनर्जानेत मानवः । उपस्थिते विवाहे तु यत्रे दानेऽथवा विभो ! । मोहात्करोति यो विप्रं स नृतो जायते क्षमिः । क्षमिर्जीवति वर्षाणि दश पञ्च च भारत ! । अधर्मस्य क्षयं कृत्वा ततो जायेत मानवः । पूर्णं दत्त्वा तु यः कन्यां द्वितीये दातुमिच्छति । सोऽपि राजन् ! नृतो जन्तुः क्षमियोनौ प्रजायते । तत्र जीवति वर्षाणि त्रयोदश

युधिष्ठिर ! । अधर्मसङ्गुये सुप्तस्ततो जायेत मानुषः । देवकार्यमकृत्वा तु पितृकार्यमथापि वा । अनिष्ठांश्च समश्रन् वै नृतो जायेत वायसः । वायसः शतवर्षाणि ततो जायेत कुक्कुटः । जायते व्यालकश्चापि मासं तस्मात्तु मानुषः । ज्येष्ठं पितृसमश्चापि आतरं योऽवमन्यते । सोऽपि नृमुमुषपागम्य क्रौञ्चयोनौ प्रजायते । क्रौञ्चो जीवति मासांस्तु दश द्वौ सप्त पञ्च च । ततो निधनमापन्नो मानुषत्वमुपाश्रुते । दृषलो ब्रह्मर्षी गत्वा क्षमियोनौ प्रजायते । ततः सम्प्राप्य निधनं जायते शूकरः पुनः । शूकरो जातमात्रस्तु रोगेण म्रियते नृप ! । श्वा ततो जायते मूढः कर्मणा तेन पार्थिव ! । श्वा भूत्वा क्षतकर्म्मोऽसौ जायते मानुषस्ततः । तत्प्राप्य संसृताद्य नृतो जायेत मूषिकः । क्षतघ्नस्तु नृतो राजन् ! यमस्य विषयं गतः । यमस्य पुरुषैः कुर्वन्ध्वं प्राप्नोति दारुणम् । दण्डं समुत्तरं शूलमग्निशम्भश्च दारुणम् । असिपलवनं घोरं बालुकां कुटशात्मकीम् । एताद्यान्याश्च वह्नीः स यमस्य विषयं गतः । यातनाः प्राप्य ततोऽप्यस्ततो बध्यति भारत ! । ततो नृतः क्षतघ्नः स ततोऽप्यैर्भरतर्षभ ! । संसारचक्रमासाद्य क्षमियोनौ प्रजायते । क्षमिर्भवति वर्षाणि दश पञ्च च भारत ! । ततो गर्भं समासाद्य अत्रैव म्रियते पितृः । ततो गर्भशतं जन्तुर्जन्तुभिः सम्प्रपद्यते । संसारांश्च बहून् गत्वा ततस्तिर्यक् प्रजायते । ततो दुःखमनुप्राप्य बहुवर्षमगणानिह । अपुनर्भवसंयुक्तस्ततः कूर्मः प्रजायते । दधि कृत्वा वक्रश्चापि श्वो मत्स्यानसंस्कृतान् । चोरयित्वा तु दुर्भुक्षिर्भुदंशः प्रजायते । फलं वा मूलकं कृत्वा अपूपं वा पिपीलिका । चोरयित्वा तु मिथ्यां जायते हलगोलकः । पायसं चोरयित्वा तु तिसिरित्त्वमवाप्यते । कृत्वा पिष्टमयं पूषं कुम्भोलूकं प्रजायते । अथो कृत्वा तु दुर्भुक्षिर्वायसो जायते नरः । कांस्यं कृत्वा तु दुर्भुक्षिर्हारीतो जायते नरः । राजतं भाजनं कृत्वा कपोतः संप्रजायते । कृत्वा तु काञ्चनं भाञ्जं क्षमियोनौ प्रजायते । पलोर्ध्वं चोरयित्वा तु क्रकरोत्सं स गच्छति । कौशिकान्तु ततो कृत्वा नरो जायेत वत्सकः । अंशुकं चोरयित्वा तु शूको जायेत मानवः । चोरयित्वा दुग्धं शन्तु नृतो हंसः प्रजायते । क्रौञ्चः कार्पासिकं कृत्वा नृतो जायेत मानवः । चोरयित्वा नरः पट्टं त्वाविकञ्चैव भारत ! । यौमञ्च वस्त्रमादाय श्वो जन्तुः प्रजायते